

ПрАТ ВНЗ « МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ »

Придунайська філія

Кафедра права.

МАУП

Затверджую:
Директорка ФО ПрАТ «ВНЗ МАУП»

д.п.н. проф. Тамара ГУМЕННИКОВА
"04" вересня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

к.е.н., доц.
Федосєєв П.М.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК6 Правознавство

спеціальності:

073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

бакалавр
(шифр і назва спеціальності)

Ізмаїл МАУП 2024

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Придунайська філія**

таблиця 1

Назва дисципліни	Правознавство
Викладач (-і)	Федосєєв Петро Михайлович
Портфоліо викладача	--
Контактний тел.	--
Е-mail:	maup06@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Друга, четверта середа місяця – 15.00-17.00

1. Коротка анотація до дисципліни «Правознавство»

Правознавство це сфера знань про закономірності виникнення, розвитку та функціонування права і держави, а також про їх втілення і роль у суспільстві, у свідомості людини. Як навчальна дисципліна, «Правознавство» – це систематизований комплекс узагальнених знань про державу і право, окремі галузі права та їхній взаємозв'язок і розвиток. Правова інформація, яка є основою вказаного комплексу – це результат напрацювання різноманітних наукових шкіл, на підставі якої формується загальний погляд здобувачів вищої освіти про основи держави і права. Саме вивчення правознавства дає загальні уявлення здобувачам про основи державно-правового життя в Україні та за її межами.

Вивчення дисципліни «Правознавство» особливої актуальності набуває з огляду та проведення правової реформи, в процесі якої планується прийняття багатьох нових законів, створення ефективної національної правової системи, що дасть змогу інтегруватися в Європейське правове поле, сформувати ефективні інститути громадянського суспільства та побудувати дійсно демократичну соціально-правову державу.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння здобувачами вищої освіти основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.

Завдання: розкрити здобувачам вищої освіти поняття «держава», «право»; ознайомити їх з особливостями історичного розвитку держави та права, правової думки; сформулювати у здобувачів вищої освіти базові уявлення про основні положення провідних галузей права, таких як цивільне право, підприємницьке право, сімейне право, трудове право, адміністративне та кримінальне право; навчити здобувачів користуватися юридичною літературою та нормативною базою; навчити використовувати здобуті знання для реалізації та захисту своїх прав та свобод.

3. Формат курсу

очний (*offline*) та/або дистанційний (*online*)

4. Програмні результати навчання (інтегральна, загальні та спеціальні (фахові) компетентності

таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері організації трудових процесів або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 16. Здатність реагувати на зміни в міжнародному економічному середовищі та адаптуватись до них на основі використання новітніх підходів міжнародного менеджменту
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	ФК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища ФК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- ПРН – 4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
- ПРН – 6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

5.Опис навчальної дисципліни:

таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
навчальна дисципліна «Правознавство»		
Курс	1	1
Семестр	1-й	1-й
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	52	6
Модульний контроль	1	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	68	114
Форма семестрового контролю	залік	залік

6. Статус дисципліни:

цикл загальної підготовки, обов'язкова дисципліна

7. Пререквізити:

базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

– мультимедійний проектор, ноутбук для проведення аудиторних занять, доступ здобувачів вищої освіти до Інтернету.

9. Політика курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності відповідно до «Положення щодо впровадження системи академічної доброчесності» в Придунайській філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП», ухваленого рішенням Вченої ради Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (протокол № 7 від 27.08.2020 р.) та «Положення щодо впровадження системи забезпечення академічної

добросовісності кафедри права Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (протокол засідання кафедри права від 30.06.2020 р., ухвалено рішенням Вченої Ради Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП» від 27.08.2020 р.).

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях;

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів, а також при необхідності виконання певних завдань, передбачених навчальною дисципліною);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи здобувач виконує самостійно, з обов'язковим посиланням на джерела інформації та самостійно перевіряє їх онлайн на безкоштовних сервісах на наявність плагіату.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам освіти з навчальної дисципліни «Правознавство», є сумою балів за виконання семінарських (практичних) завдань та за самостійну роботу, індивідуально-дослідні завдання з врахуванням балів, отриманих під час екзамену.

Здобувач вищої освіти, який не з'являвся на заняття (незалежно від причин) повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати

10. Зміст дисципліни

таблиця 4

1	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
		денна форма			
		усього	у тому числі		
л	п		с.р		
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Держава та права. Державно-правовий лад в Україні					
1	Поняття, ознаки та функції держави	9	2	2	5
2	Поняття, ознаки та соціальна цінність права	9	2	2	5
3	Конституційні засади державно-правового ладу в Україні	9	2	2	5
4	Органи державної влади: структура та повноваження. Особливості місцевого самоврядування в Україні на прикладі м.Ізмаїл та Саф'янівської сільської територіальної громади	11	4	2	5
Разом за змістовим модулем 1		38	10	8	20
Змістовий модуль 2. Загальна характеристика окремих галузей права					
5	Основи конституційного права України	10	2	2	6
6	Судоустрій та правоохоронні органи	10	2	2	6
7	Основи трудового права	10	2	2	6
8	Основи цивільного права	10	2	2	6
9	Основи господарського права	10	2	2	6
10	Основи адміністративного права	8	2	-	6
11	Основи кримінального права	12	4	2	6
12	Основи міжнародного права	10	2	2	6
13	Модульна контрольна робота	2	-	2	-
Разом за змістовим модулем 2		82	18	16	48
Усього годин		120	28	24	68

11. Система оцінювання навчальних досягнень

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>)

Критерії оцінювання завдань для самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали;
 - відповідність діючому законодавству та стилю оформлення – 2 бали;
- Максимальна кількість балів за одну тему (одиницю) цієї роботи – 5 балів

Індивідуальні завдання: індивідуальне науково-дослідне завдання (написання рефератів, підготовка презентацій, виступ на конференції з підготовкою тез доповідей та презентацій – для студентів денної форми навчання).

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- повнота розкриття теми, дотримання базових норм та принципів наукового пошуку – 3 бали;
- якість інформації – 3 бали;
- самостійність, креативність, для доповідей на конференцію, наукових рефератів та презентацій – 4 бали.

Максимальна кількість балів за один вид індивідуального завдання - 10 балів

Виконання індивідуальних самостійних завдань передбачають також можливість навчання з дисципліни на освітніх платформах, у форматі онлайн курсів, що дозволяє вдосконалити навички, покращити рівень знань та підвищити мотивацію для саморозвитку. Здобувачу пропонується самостійно обрати тематику онлайн курсу із переліку запропонованих та пройти курс за власним вибором. Після успішного проходження курсу треба завантажити сертифікат про успішне проходження курсу. Після отримання сертифікату здобувач має можливість отримати додаткові 10 балів до свого рейтингу з навчальної дисципліни.

Перелік курсів:

1. Права людини в дії URL: <https://vumonline.ua/course/human-rights/>
2. Вступ до конституційного права URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UzhNU+CL101+2018_T3
3. Конституція України: абетка громадянина URL: <https://vumonline.ua/course/constitution-of-ukraine/>
4. Школа свідомого громадянина URL: <https://vumonline.ua/course/school-civic-education/>

12. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань за визначеними темами проводиться письмово у формі відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань, виконання тестів, тощо.

При виконанні модульних завдань оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Критеріями оцінки правильності виконання модульних контрольних завдань є:

таблиця 5

№ п/п	критерії оцінки знань студента виявлених під час проведення модульного контролю	кількість балів
1.	студент в процесі письмової відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання , виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість	25 балів
2.	студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань , тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	15 балів
3	студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповідь на 1/3 (одну третину) поставлених запитань, тощо. Або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	10 балів
4.	студент дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання , тощо.	0 балів

13. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Правознавство» проводиться у формі **заліку**, який оцінюється максимально у 100 балів. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності здобувачів та рубіжного (модульного) контролю.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття. Здобувачу, який з поважної причини мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість протягом двох тижнів у дні консультацій викладача.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента

(рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Здобувач допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені силабусом навчальної дисципліни та відвідав всі аудиторні заняття, які передбачені розкладом.

Система ліквідації академічної заборгованостей має такий зміст:

– здобувач, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 35 до 59 балів, після належної підготовки має право повторного складання екзамену;

– здобувач, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 34 балів тобто менше 50% кількості балів, достатніх для отримання задовільної оцінки, зобов'язаний пройти повторний курс вивчення дисципліни перед повторним складанням екзамену.

14. Орієнтовний перелік питань до заліку з дисципліни «Правознавство»

1. Загальне поняття права як соціальної категорії. Право як спеціально-юридична категорія.
2. Джерела права: поняття та класифікація.
3. Функції права: поняття та система.
4. Поняття, принципи, види правотворчості.
5. Правові відносини: види та структура.
6. Суб'єкти та об'єкти правовідносин: поняття і види.
7. Принципи права.
8. Норми права та їх види.
9. Структура норми права.
10. Закон та його місце в системі нормативних актів.
11. Форма держави: поняття, класифікація.
12. Поняття і основні ознаки правової держави.

13. Систематизація законодавства.
14. Поняття й ознаки нормативно-правового акту як складової системи законодавства.
15. Поняття правового прецеденту.
16. Підзаконні нормативно-правові акти та їх види.
17. Юридичні факти: поняття і класифікація.
18. Правовий статус особи: поняття, структура, види.
19. Основні права і свободи людини і громадянина. Іноземці та особи без громадянства.
20. Систематизація нормативно-правових актів: поняття, види.
21. Форми і методи реалізації функцій держави.
22. Поняття громадянського суспільства: ознаки і структура.
23. Загальні засади конституційного ладу України та його гарантії.
24. Поняття, система і види органів державної влади України.
25. Поняття, принципи і система місцевого самоврядування.
26. Громадянство України. Порядок набуття та припинення Громадянства України.
27. Конституційні обов'язки, права й свободи людини та громадянина.
28. Вибори в Україні: поняття і основні принципи. Види виборів та виборчих систем.
29. Предмет, метод і система кримінального права України.
30. Класифікація злочинів.
31. Стадії злочину.
32. Поняття, предмет, система та джерела цивільного права.
33. Поняття та елементи цивільних правовідносин.
34. Підстави виникнення та припинення зобов'язань.
35. Цивільно-правові правочини: поняття, види, порядок укладання та припинення.
36. Поняття права власності.
37. Способи набуття і припинення права власності.
38. Класифікація цивільно-правових правочинів.
39. Договір купівлі-продажу.
40. Договір майнового найму (оренди).
41. Представництво і довіреність.
42. Строки в цивільному праві. Позовна давність.
43. Поняття захисту цивільних прав.
44. Речі як об'єкти цивільних прав. Класифікація речей.
45. Способи захисту цивільних прав.
46. Поняття та склад цивільно-правової відповідальності.
47. Підстави для звільнення від цивільно-правової відповідальності.
48. Спадкування за законом і за заповітом.
49. Поняття сімейного права, його принципи та джерела.
50. Сімейне законодавство України.
51. Права і обов'язки батьків і дітей за законодавством України.
52. Опіка і піклування: поняття, підстави встановлення і припинення.
53. Види трудового договору.

54. Матеріальна відповідальність за трудовим правом.
55. Дисциплінарна відповідальність працівника.
56. Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Заохочення у трудовому праві.
57. Адміністративне право України: поняття, предмет і метод правового регулювання.
58. Адміністративні правовідносини.
59. Джерела адміністративного права.
60. Юридична відповідальність за порушення екологічного законодавства.
61. Які правові норми в Україні регулюють питання запобігання корупції та боротьби з нею?
62. Охарактеризуйте механізми антикорупційної політики в державному управлінні. Як вони застосовуються на практиці?
63. Які види юридичної відповідальності передбачені за корупційні правопорушення в Україні?
64. Охарактеризуйте роль Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) у системі запобігання та боротьби з корупцією.
65. Як впливає принцип доброчесності на діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування?
66. Які заходи внутрішнього контролю можуть застосовуватися в організаціях для запобігання корупційним діям?
67. Охарактеризуйте процедуру подання та розгляду декларацій про доходи та майно державних службовців.
68. Які міжнародні стандарти та угоди з питань запобігання корупції застосовуються в Україні?
69. Охарактеризуйте правові засади конфлікту інтересів та методи їх урегулювання в публічній службі.
70. Як правові норми забезпечують захист викривачів корупції та які механізми їх підтримки існують в Україні?
71. Які правові інструменти існують для виявлення та розслідування корупційних злочинів?
72. Охарактеризуйте основні принципи етичної поведінки адвокатів та правників у контексті запобігання корупції.
73. Які законодавчі ініціативи та реформи впроваджуються в Україні для підвищення прозорості та підзвітності державного управління?
74. Оцініть ефективність судової системи України у справі боротьби з корупцією. Які проблеми існують та які можливі шляхи їх вирішення?
75. Як правові норми регулюють питання фінансування політичних партій та виборчих кампаній для запобігання корупційним практикам?

15. Шкала відповідності оцінок: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Рекомендовані джерела (література)

Основна (базова):

1. Адміністративне право : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / Ю.П.Битяк, В.М.Гаращук, В.В.Зуй та ін. Харків : Право, 2017. 184 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
3. Адміністративне право та процес: конспект лекцій /Г. В.Музиченко. Одеса : Вид-во «Університет Ушинського», 2020. 366 с.
4. Аленін Ю.П., Аркуша Л.І. Кримінальний процес : навч. посібник. Одеса : Фенікс, 2020. 582 с.
5. Бойко М.Д. Трудове право України : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2017. 392 с.
6. Бойко М.Д. Трудовий договір: теорія і практика : навч.-практич. посіб. Київ : ЦУЛ, 2018. 392 с.
7. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник Харків: Одисей, 2018. 321 с.
8. Вереша Р.В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2022. 612 с.
9. Вінник О.М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 240 с.
10. Господарське право в умовах цифровізації економіки : навч. посіб. / за заг. ред. О.М.Вінник. Київ : НДІ приватного права і підприємництва ім. Ф.Г.Бурчака НАПрН України, 2020. 295 с.
11. Демків Р.Я. Конституційне право України : курс лекцій. Львів:

Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017. 332 с.

12. Ємельянов В.П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб. Харків : Право, 2018. 142 с.

13. Заїка Ю. О. Українське цивільне право : навч. посіб. Київ: Правова єдність, 2018. 368 с.

14. Задорожний А. В., Пазюк А. В. Міжнародне право: підручник. Київ: ВД «Промені», 2019. 298 с.

15. Кульчій О. О. Цивільне право : навч.-метод. посіб. Полтава : ПУЕТ, 2020. 289 с.

16. Килимник І. І. Міжнародне право : конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2020. 320 с.

17. Лебідь В.І., Можаровська Н.О., Нескороджена Л.Л. Господарське право : навч. посіб. Київ : КНТ, 2019. 424 с.

18. Ромовська З. В. Українське цивільне право. Загальна частина : Академічний курс : підручник. Київ: ВД «Дакор», 2018. 672 с.

19. Слінько Т.М., Дахова І.І., Летнянчин Л.І. та ін. Конституційне право України : навч. посіб. для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Харків : Право, 2019. 292 с.

20. Совгіря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України: Повний курс : навч. посіб. Юрінком Інтер, 2018. 556 с.

21. Трудове право України: підручник / за ред. проф. О. М. Ярошенко. Харків: Вид-во Національного юридичного університету ім. Я.Мудрого 2022. 376 с.

Додаткова:

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. Та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

3. Адміністративне право України: підручник / В. В. Середа, О. Л. Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с.

4. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу: навч. посіб. / Авт.-упоряд.: М. О. Баймуратов та ін.; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. Київ: НАДУ, 2015. 625 с.

5. Аніщук Н. В., Афанасьєва М. В., Бакаянова Н. М. Проблеми сучасної конституціоналістики: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 524 с.

6. Андрусів У. Б. Основні аспекти охорони суб'єктивних прав організацій мовлення на міжнародному рівні. *Часопис Київського університету права*. 2017. № 4. С. 174–179.

7. Ахтирська Н. М. Консультативний висновок ЄСПЛ як засіб формування єдності судової практики. *Судова апеляція*. 2019. № 2. С. 77–84

8. Анцелевич Г. О. Міжнародне публічне право : підручник / ред. Г. О. Анцелевич. Українська академія зовнішньої торгівлі. Київ : Алерта, 2015

Кам'янець-Подільський. 424 с.

9. Боняк В. О., Коломоєць Ю. О. Конституційне право на страйк в Україні: теоретичний і прикладний аспекти: моногр. Дніпро: Дніпроп. держ. унт внутр. справ, 2019. 168 с.

10. Бориченко К. В. Співвідношення права на соціальний захист та права на соціальне забезпечення. Юридичний науковий електронний журнал. 2019. №1. С. 101-104.

11. Бориченко К. В. Тенденції розвитку права на соціальний захист. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». 2018. №1. С. 104-110.

12. Бондаренко О. С. Кримінальне право. Загальна частина (у таблицях і схемах) : навчальний посібник / О. С. Бондаренко, М. О. Думчиков. Суми : Сумський державний університет, 2022. 114 с.

13. Васильченко Г. Планування розвитку територіальних громад: навч. посіб. Київ: ВІ ЕН ЕЙ, 2015. 256 с.

14. Веніславський Ф. В. Конституційне право України в схемах і таблицях: навч. посіб. Харків: Право, 2014. 376 с

15. Віннічук Р. І. Господарсько-правове забезпечення перестраховування та ретроцесіїв Україні : монографія. Харків: Право, 2019. 328 с.

16. Гарагонич О. В. Господарська правосуб'єктність акціонерних товариств: проблеми теорії і практики: монографія / НАН України, ін-т економіко-правових досліджень. к., 2019. 406 с.

17. Голіна О. В. Договори про надання послуг у сфері господарювання : монографія. / О. В. Голіна. Харків: Право, 2019. 200 с.

18. Кримінальне право (Особлива частина) : конспект лекцій для студентів спеціальності 081 – «Право» С.В.Бабанін Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 253 с.

19. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. С.І.Селенський К. : ЦУЛ, 2018. 330 с.

20. Цивільне право України. 3-тє видання. Посібник / за ред. Матвєєва П.С., 2018 р. 84 с.

21. Цивільне право України. Особлива частина: підручник /за ред. О.В.Дзери, Н.С.Кузнецової, Р.А.Майданчика. 5-те вид., стереотипне. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 1176 с.

22. Цивільне право: підручник: у 2-х т./В.І.Борисова (кер.авт.кол.) Л.М.Баранова, Т.І. Бегова та ін., за ред. В.І.Борисової, І.В.Спасибо- Фатєєвої, В.Л. Яроцького. Харків: Право, 2017. 1125 с.

Електронні ресурси

1. www.rada.gov.ua/laws - офіційний сайт Верховної Ради України
2. www.court.gov.ua/dsa - сайт Державної судової адміністрації України
3. <http://www.nbu.gov.ua/nyub/index.html> - сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
4. <http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.
5. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
6. <http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади в

Україні

7. <http://www.scourt.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду України.

8. <http://www.sc.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.

9. <http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.

10. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.